

Bild: Göran Lundgren

BÄCKAHAGENS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING LÄSÅRET 2017-2018.

Innehåll

Bäckahagens plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2017-2018.....	1
Likabehandlingsplanens omfattning	5
Vår Vision	5
Skolans värdegrund.....	7
Ansvar för upprättande av likabehandlingsplan	7
Delaktighet i likabehandlingsarbete.....	8
Elevernas delaktighet	8
Vårdnadshavarnas delaktighet	9
Personalens delaktighet	9
Förankring av planen	9
Definitioner och begrepp.....	9
Utvärdering.....	11
Resultat av utvärderingen av fjolårets plan	11
Främjande insatser	11
Årskurs F-9.....	12
Kränkingsärenden	12
#MeToo	12
Handlingsplan mot sexuella trakasserier.....	13
Årskurs 2	13
Årskurs 7	13
Årskurs 8	14
Skolhälsovården.....	14
Samarbete med Värdegrund.se	15
Årskurs 4	15
Årskurs 5	15
Årskurs 6	16
Grundsärskolan årskurs 7-9.....	16
Årskurs 9	17
FN-dagen.....	17
Fritidshemmet: Skeboinn	17
Årskurs 2	18
Årskurs 4	18
Årskurs 5	18
Årskurs 6	19
Grundsärskolan årskurs 7-9.....	19
Årskurs 9	19
Kartläggning.....	19
Hur har eleverna involverats i kartläggningen?.....	20
Trygghetsvandring årskurs 1-9	20
Toaletter.....	20
Omlädningsrummen (idrott)	20
Matsalen	21

Trapphusen	21
Skolgårdar	21
Skogsdungen	22
Ljushallen	22
Kulan	23
Stora fotbollsplanen	23
Klassrum	23
Fritids	23
Uppis/Fritidsklubben	23
Biblioteket	23
Korridorer	24
Paviljongen	24
Allmänt	24
Hur har personalen involverats i kartläggningen?	24
Förebyggande åtgärder	25
Tre uppstarts dagar	25
Bäckalektionen	26
Hjärna/rörelse	26
Rastverksamhet årskurs 1-9	26
Elevråd årskurs 1-3, 4-6, 7-9	27
Workshop F-3/fritids	27
Trygghet i årskurs 2	27
Fritidsklubben	27
Lågaffektivt bemötande	28
Förebyggande Föräldrastöd	28
Förskoleklassverksamhet	29
Fritidshem -17/18	29
Rastverksamhet	30
Skol If – Unga leder unga	30
Idrott och hälsa - dans	31
Trygghetsvandringar	31
Förebyggande kuratorssamtal	31
Hemmasittare/Elever med hög skolfrånvaro	32
Bäckahagens skolrestaurang	32
Matråd	32
Likabehandlingsrådet (LBR) – Bäckaänglar åk 4-9	33
Likabehandlingsarbetet	33
Uppis (Fritidsklubben)	34
Trygghetsrådet	34
Expeditionen	34
Trygghets- och vänskapsdagen 14/2-18	35
Vett och etikett på nätet	35
Rutiner för akuta situationer	35
Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling och trakasserier	36
Personal som elever och föräldrar kan vända sig till	36
Rutin-utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever	37
Rutin-utreda och åtgärda när elev kränks av personal	37

Samtalsgång vid mobbning/kränkings- eller diskrimineringsärenden.....	38
Rutiner för uppföljning.....	38
Rutiner för dokumentation	38
Handlingsplan mot Trakasserier och sexuella trakasserier	39
Vad är sexuella trakasserier?	39
Åtgärdsordning om någon blir trakasserad	39
Anmäla till rektor och huvudman	39
Bilaga.....	41

LIKABEHANDLINGSPLANENS OMFATTNING

Verksamhetsformer som omfattas av planen är förskoleklass, fritidshem, grundskolan och grundsärskola. Planen gäller även för skolans personal inom samtliga yrkesgrupper som är verksamma på skolan.

Ansvariga för planen är rektor Sabine Albertsson och kurator/likabehandlingssamordnare Janice Marega.

VÅR VISION

Skolinspektionen har hjälpt oss till högre resultat. Utifrån deras granskning har vi gjort en rad åtgärder som har förbättrat undervisningen och skapat en ännu mer trivsamt skola.

Jag som rektor och pedagogisk ledare för skolan har höga förväntningar på våra resultat, på våra elever, på alla medarbetare och på mig själv. För mig är samarbetet med föräldrar viktigt - det ökar tryggheten och trivselt för eleverna.

I mitt uppdrag som rektor vill jag skapa ett bra inlärningsklimat på skolan där våra elever känner att de får möjlighet att lyckas både kunskapsmässigt och socialt. Genom en noggrann kartläggning kring främjande och förebyggande arbete vill vi förhindra alla former av kränkande behandling, diskriminering och därmed skapa en trygg och säker skola.

Alla elever ska uppleva att de lyckas och att de möts av positiva förväntningar. Personalens förväntningar och förhållningssätt genomsyras av att eleven är kompetent. Bäckahagens skola ska vara det självklara valet för alla elever i närområdet. Det är viktigt att alla våra elevers föräldrar och medarbetare är stolta över vår skola.

Under det pågående läsåret 2017/2018 vill jag att alla mina medarbetare och våra elever fortsätter att skapa den ”pluggkultur” som håller på att växa fram.

Skolan är viktig

Under detta läsåret fortsätter vi fokusera på att öka tryggheten och studietid i skolan. Vi satsar också på extra rörelse för alla våra elever.

Nyheter detta läsåret är att fritidshemmen är organiserade årskursvis. Detta ger större möjlighet till samarbete mellan lärare och pedagoger på fritidshemmen. Varje arbetslag kommer att ha tillgång till en speciallärare och även lärare som arbetar med särskilt stöd.

Vi har även satsat på en extra idrottslärare för att öka simkunnigheten hos våra elever och för möjlighet till extra idrott.

Min ambition som rektor är att försöka göra skillnad via mitt ledarskap och driva utvecklingen framåt via olika arbetssätt, exempelvis språkutvecklande arbetssätt,

Hjärna/Rörelse (väva in mer rörelse under "vanliga" lektioner för att bidra till kreativitet och öka inläringen) och ha ett inkluderande/involverande förhållningssätt.

Nyheter såsom att förtäta med personal från fritidshemmen och öka antalet pedagoger på lektioner kommer att infrias. Varje arbetslag kommer att ha tillgång till en speciallärare och även lärare som arbetar med särskilt stöd.

Vår satsning på IKT (informations- och kommunikationsteknik) fortsätter att ge fler elever tillgång till digitala läromedel.

Tryggheten i skolan skapar goda studieresultat. När alla medarbetare, föräldrar och övriga i vårt närområde samarbetar kring våra elever kommer vi alla bidra till en ännu tryggare skola och arbetsplats.

Till våra elever vill jag säga:

- ❖ Bli duktig på att gå i skola!
- ❖ Att du ska vara "på riktigt".
- ❖ Tro på dig själv!
- ❖ Nå framgång i skolarbetet genom att vara en vän, respektera dig själv och andra!
- ❖ Kämpa för att lyckas nå dina mål!
- ❖ Jag tror på dig.

Sabine Albertsson Rektor 2/1 2018

SKOLANS VÄRDEGRUND

Vår värdegrund vilar på tre begrepp:

Trygghet, Kunskap och Framtidstro.

Vi undervisar elever från många olika länder och kulturer. Vår önskan och strävan är att vara den allra bästa skolan för alla våra elever. Vi arbetar för att alla elever oavsett bakgrund, kön, etnicitet, religion, ålder, annan sexuell läggning, könsidentitet, eller funktionsvariation ska känna sig inkluderade i vår skola.

Vår likabehandlingsplan är en viktig del i skolans systematiska arbetsmiljö arbete och finns med i vårt årshjul.

Trygghet

Alla ska känna sig sedda, lyssnade på, accepterade och uppskattade för den de är och den de kan bli. Genom vårt sätt att vara förebilder samt via undervisning på olika nivåer och anpassningar främjar samt förebygger vi likabehandling.

Kunskap

På Bäckahagens skola utgår vi ifrån att alla kan och vill lära sig. Engagerade pedagoger väcker nyfikenhet och glädje i att lära. Vi som skickliga pedagoger gör kunskap tydlig och meningsfull. Vi strävar efter höga resultat både när det gäller sociala förmågor och kunskapsresultat.

Framtidstro

Genom en stark tro på att alla kan och vill, kommer vi att få ökad självkänsla och tilltro till vår egen förmåga. På Bäckahagens skola känner alla elever att; ”det kommer att gå bra för mig i framtiden”.

Ansvar för upprättande av likabehandlingsplan

Rektor har det yttersta ansvaret för att en likabehandlingsplan årligen upprättas och efterlevs. Rektor ansvarar också för att personalen kontinuerligt utbildas för att aktivt kunna arbeta mot kränkande behandling.

Likabehandlingssamordnaren ansvarar för att kartläggning görs samt verkar för att det främjande och förebyggande arbetet initieras och verkställs.

All personal, inklusive vikarier, är skyldig att främja likabehandling och att förebygga och motverka kränkningar och trakasserier/sexuella trakasserier.

Vikarier får en kort information plus en vikariemapp av vår skolassistent (expeditionen) vad som gäller. Alla är också skyldiga att vid kränkande handlingar och trakasserier omedelbart reagera och ingripa samt dokumentera händelsen.

Eleverna ska trivas och känna samhörighet med skolans personal och varandra. Det är också en av de viktigaste förutsättningarna för att god inlärnin ska kunna ske. Det är viktigt att varje elev känner sitt ansvar och visar ett trevligt bemötande mot sin omgivning. Det kan vara till stor hjälp för att skapa en trygg och trivsamtillvaro. Det är också viktigt att elever känner tillit till vuxna på skolan ifall man blir utsatt för kränkningar.

Elevernas föräldrar är viktiga samarbetspartners. Vi vill skapa en bra kommunikation med hemmen för att främja ett gott samarbete. Vi förväntar oss att både skola och hem tar avstånd från allt som handlar om kränkande behandling och trakasserier för att få en positiv påverkan på barnen.

Det kan vara svårt att ta till sig att ens eget barn kränker andra. Vi vill att föräldrar gör klart för sitt barn att man ser mycket allvarligt på beteendet och inte accepterar det.

Planen gäller från 2017-12-31 till 2018-12-31. Planen utvärderas i november av arbetslagen på en förlängd konferens utifrån att en diskussion har förts av personalen med sina elever.

Delaktighet i likabehandlingsarbete

Det är viktigt att både elever och föräldrar får en möjlighet att påverka planens innehåll, vilket görs på olika sätt.

ELEVERNAS DELAKTIGHET

Allmänna trygghetsfrågor diskuteras på klassråd/mentorstid som senare lyfts i elevrådet och i Likabehandlingsrådet.

Trygghetsvandringar inomhus och utomhus görs två gånger per läsår (november och mars) för att kartlägga tryggheten. Elevrådet åk 1-3 och Likabehandlingsrådet (LBR) bestående av bäckänglar åk 4-6 och 7-9, fritidsledare Per-Ove Duvert och likabehandlingssamordnare/kurator Janice Marega genomför dessa.

Kartläggningen diskuteras i elevrådet och Likabehandlingsrådet. Därefter lägger dem fram förslag för rektor hur tryggheten kan förbättras i skolan.

Elevrådet kommer att sammanställa en undersökning som görs i samtliga klasser en gång per läsår.

LBR har arbetat en del med #MeToo och påbörjat en plan mot sexuella trakasserier som de ska gå ut och prata om i klasserna. Allt arbete som elever är delaktiga i utgör en del av planen mot kränkningar.

VÅRDNADSHAVARNAS DELAKTIGHET

Föräldrar inbjuds till ett möte under mars månad för att diskutera planen. Föräldrar ges möjlighet att delta i föräldraforum vid ett tillfälle där planen diskuteras. Föräldrar är också välkomna att höra av sig till likabehandlingssamordnaren under läsåret för att bidra med roliga, intressanta och förebyggande insatser som främjar likabehandling. Viktigt är att vårdnadshavare känner tilltro till personalens främjande, förebyggande och akuta arbete kring likabehandling.

PERSONALENS DELAKTIGHET

Diskussioner sker på arbetsplatsträffar (APT) samt på olika workshops. Vi har under året arbetat med likabehandlingsfrågor via kvällsförlängda konferenser och på måndagsinformationen. Likabehandlingssamordnaren lyfter likabehandling vid behov med personalen dels via diskussioner, ledningsgrupp, besök i arbetslagen och inför olika eventdagar.

Under läsåret får personalen arbeta med olika fallbeskrivningar och hur man agerar vid olika kränkningstillfällen.

Likabehandlingssamordnaren har löpande kontakt med personalen kring det främjande och förebyggande arbetet i skolan.

Förankring av planen

I januari och i augusti tas planen upp med samtlig personal. Lärarna tar i sin tur upp planen med sina elever vid terminens start med hjälp av den förenklade planen som utarbetats för olika åldrar och när det behövs under läsåret. Arbetslagen lägger in olika aktiviteter i sina actionplaner som främjar och förebygger likabehandling. Planen finns på skolans hemsida.

Definitioner och begrepp

Likabehandling innebär att alla elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla elever ska behandlas lika.

En elev kan känna sig missgynnad eller kränkt av olika skäl. För att det ska kallas diskriminering eller trakasserier måste det finnas ett samband med någon av de diskrimineringsgrunder som skyddas i lag.

Diskriminering kan till exempel ske genom brister i skolans regler och rutiner. I skolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse. (Skolverket; Allmänna råd)

Diskriminering kan antingen vara direkt eller indirekt.

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och att det har ett direkt samband till diskrimineringsgrunderna. Exempel: Du som är pojke ska vara stark och inte gråta! (Kön).

Med indirekt diskriminering menas att en elev missgynnas genom till synes neutrala lagar, alla behandlas lika, bestämmelser och rutiner så att de får en diskriminerande effekt i praktiken. Exempel: Att förbjuda elever bära huvudbonad som kippa, turban eller huvudduk. (Religion eller annan trosuppfattning).

Trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är ett beteende som kränker en elevs värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Exempel:

- Fysiska (slag, knuffar, tafsningar, ovälkomna beröringar)
- Verbala (hot, skämt, förslag, svordomar, öknamn, sexuell jargong, förlöjliganden, ryktesspridning)
- Psykosociala (utfrysning, blickar, grimaser, alla går när man kommer)
- Texter och bilder (teckningar, lappar, klotter, brev, sms, mms och meddelanden på olika webbcommunities).

Upprepade kränkningar är mobbning. Mobbning förutsätter att den som utsätts systematiskt kränks vid upprepade tillfällen. Tiden kan variera från några veckor till månader, ibland år. Vidare råder en obalans i makt så att den som mobbas är i underläge. Mobbning kan vara både psykiskt och fysiskt våld. I psykiskt våld innefattas även utfrysning. Enstaka bråk (konflikter) eller enstaka trakasserier är inte mobbning.

Diskrimineringsgrunderna är tydligt definierade i DISKRIMINERINGSLAGEN (2008:567) och vilar bl.a. på FN - konventionen om de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen. De diskrimineringsgrunder som skyddas i lag är:

- Kön - rätten till likabehandling oavsett kön gäller både kvinnor och män
- Könsidentitet eller könsuttryck - avser en person som inte identifierar sig som en kvinna eller man eller genom sin klädsel uttrycker sin tillhörighet till ett annat kön
- Etnisk tillhörighet - avser en persons nationella eller etniska ursprung eller hudfärg
- Religion eller annan trosuppfattning - en uppfattning som har sin grund i en religiös åskådning
- Funktionsnedsättning - avser varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av funktionsförmågan som till följd av skada eller sjukdom fanns vid födseln, har uppstått eller förväntas uppstå
- Sexuell läggning - avser en persons homo-, bi- eller heterosexuallitet
- Ålder - med ålder avses uppnådd levnadsålder.

UTVÄRDERING

Uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen görs inom ramen för den skriftliga kvalitetsredovisningen/pedagogiska revisionen i samtliga arbetslag.

Ny likabehandlingsplan upprättas årligen.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan: Personal på skolan och elever under lektioner samt med föräldrar under ett möte. Föräldrar kan när som helst under läsåret ge återkoppling på planen till likabehandlingssamordnaren (LBS).

Planen kommer att informeras om på ett måndagsinfo.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Alla verksamheter har skrivit *actionplaner* vad man vill satsa mer på under läsåret.

Genomgripande är att arbeta för en tryggare skola och skapa mer studiero i klassrummen och på alla fritidshem.

Alla klasser ska arbeta utifrån en ”Bäckalektion” för att skapa rutiner och främja trygghet och studiero.

Utifrån Skolinspektionens rapport har rektor beslutat att fortsätta ha resurser i skolan för att upprätthålla ordning och studiero i korridorer och klassrum samt att en del elever behöver extrastöd i form av en resurs (assistent). Vi har startat tre studiegrupper under hösten för barn som under en period behöver mer stöd i skolarbetet.

Personalen arbetar dagligen med konfliktlösning och engagerar sig i det som uttrycks. De värnar vad som är ”rätt” och ”fel”! De diskuterar värderingar som spontant dyker upp. Många anser att det är viktigt att leva sin värdegrund genom handling och inte bara i ord men vi har en del kvar att leva upp till. Vi i personalen behöver bli mer engagerade och följa det vi har beslutat.

Trygghetsvandringarnas resultat presenteras på ett möte med skolledning och administration under januari månad.

Ansvariga för att årets plan utvärderas görs av skolledning och likabehandlingssamordnaren.

FRÄMJANDE INSATSER

Inför det här året påbörjas en implementering där lärare/fritidspersonal i sin pedagogiska planering ska beskriva hur de främjar likabehandling. Under 2018

kommer arbetslagen fortsätta att ha en stående punkt på dagordningen hur de arbetar främjande och förebyggande i skolan.

Årskurs F-9

Arbetar dagligen med att främja och förebygga likabehandling på olika sätt under lektioner, i korridorer och under raster. De samtalar och löser konflikter, mobbning och kränkningar dagligen samt anmäler kränkningsärenden.

Kränkningsärenden

Områden som berörs: Alla diskrimineringsgrunder.

Mål: Att minska antalet kränkningar under året, som var 99 stycken, genom att implementera fler insatser utifrån arbetsfältet – likabehandling.

Likabehandlingssamordnaren arbetar utifrån ett årshjul som består av likabehandling där utvärdering, kartläggning, främjande och förebyggande insatser samt kränkningsärenden vägs in och verkställs.

Motivera åtgärd: Antalet kränkningsärenden ökar hela tiden och en *analys* utifrån alla ärenden är att många barn som uppvisar vissa diagnoser dominerar i händelserapporterna. Insatser som ex. workshops för personal och elever hålls av olika personer i EHT för att främja likabehandling.

Ansvarig: Janice

Datum när arbetet ska vara klart: Pågår under året.

#MeToo

Rörelsen växte lavinartat på sociala medier och i skolans korridorer och personalrum. Skolan har på olika sätt följt upp den omfattande problematiken med våra elever. I årskurs 8 lyfts temat sex och samlevnad vilket gör att de har fått arbeta mer med frågor som rör #MeToo.

- Vissa klasser i lågstadiet har läst boken "Stopp min kropp"
- I årskurs 4 har Kristin (skolsköterska) och Mattias (kurator) pratat om hur långt man kan ha kommit i sin fysiska utveckling och att man inte kommenterar varandras kroppar på ett elakt sätt.
- Skolsköterskan har i årskurs 8 i samband med sexualundervisningen pratat om bland annat samtycke. I samband med att elever hämtar kondomer informeras de alltid om betydelsen av samtycke.
- RFSL har besökt årskurs 8 där de jobbade med kortfilmer som handlar om att respektera varandra.
- "Killsnack" i årskurs 8 med organisation utifrån (killfrågor.se)
- I årskurs 8 besöker alla eleverna Ungdomsmottagningen.
- Årskurs 8 har arbetat med litteratur som handlar om sexuella kränkningar.

- Janice (Likabehandlingssamordnare/kurator) har pratat med Bäckaänglar i årskurs 7-9 om #MeToo samt i enklare form med årskurs 4-6. Även diskussioner med elevrådet årskurs 1-3 kring respekten för ens egen kropp. Vi har också påbörjat en plan mot sexuella trakasserier.

Handlingsplan mot sexuella trakasserier

Områden som berörs: Likabehandling, kön.

Mål/syfte: Att alla elever får kännedom om vad sexuella trakasserier är. Att de vet vad man ska göra om man blir utsatt eller får höra talas om att någon annan blir det. Att elever vet var ska vända sig till för att få hjälp.

Åtgärd: Bäckaänglarna, dvs likabehandlingsrådet i årskurs 4-6 och årskurs 7-9 har tagit fram en handlingsplan mot sexuella trakasserier.

Ansvarig: Janice, likabehandlingssamordnare.

Datum när arbetet ska vara klart: januari -18

ÅRSKURS 2

Områden som berörs: Genus/jämlikhet.

Mål: Se skillnader och likheter i pojkar och flickors levnadsvillkor nu och för 100 år sedan.

Åtgärd: Högläsning av "Alla vi barn i Bullerbyn" där barnen får möjlighet att se hur olika det var mellan pojkar och flickor. Många frågor väcktes om könsroller som diskuterades i klassrummet. Till exempel att pojkar alltid bråkar och att det bara är flickor som kan laga mat.

Ansvarig: Lärarna i årskurs 2.

Datum när arbete ska vara klart: Avslutades v. 46

ÅRSKURS 7

Områden som berörs: kön, likabehandlingsplanen, barns rättigheter, kränkningar m.m.

Mål/syfte:

Åtgärd: Eleverna har arbetat i engelskan med olika värderingsövningar kring jämställdhet mellan könen. På tyskalektionerna arbetade eleverna med nyheterna kring barnkonventionen och undersöker hur nyheterna visar att barnkonventionen inte följs i många områden i världen. Eleverna har också fått jämföra skillnaderna mellan Tyskland och Sverige. I matematiken har statistik tagit fram kring kränkande behandlingar i skolan och undersöker hur det skiljer sig under en viss tidsperiod mellan flickor och pojkar.

Vi kommer också arbeta en hel dag med våra 7:or kring likabehandlingsplanen strax före jullovet då vi har märkt att det finns mycket kvar att arbeta med utifrån temat trygghet och studiero. Vi kommer att använda oss av diskussionsmaterial och filmen "sluta tafsa" som finns på sli.se.

Ansvarig: Thomas (arbetslagledare) och arbetslag 7.

Datum när arbetet ska vara klart: Påbörjar hö-17 och fortsätter under nästa läsår 2018.

ÅRSKURS 8

Områden som berörs: Kön, sexuella trakasserier, annan sexuell läggning, etnicitet, religion, värderingar etik/moral, trygghet.

Mål/syfte: Att eleven ges kunskaper kring sig själv och sin kropp, respekten inför sig själv och andra, bli medveten om sina värderingar samt hur kroppen reagerar.

Åtgärd: I temat S & S (sex- och samlevnad) behandlas jämställdhetsfrågor, identitet, genusframställningar i media och sexuella trakasserier, förutom de mer biologiska aspekterna. Vi har även gjort studiebesök på ungdomsmottagningen och varit på en uppsättning av Othello som del av temat.

SO-undervisningen har helt fokuserat på värderingar och etik/moral, med ett helt koppel värderingsövningar spridda över tre veckors tid.

I svenskan har man förutom att analysera Othello läst och arbetat med Vinterviken sedan höstlovet, haft författaren på besök.

Matematiken/språk har arbetat med både ord i samband med kroppen och kärlek/kärleksuttryck.

NO:n har framförallt lyft de biologiska aspekterna av temat.

Vi kommer att fortsätta se över hur korridoren ska bli tryggare.

Ansvarig: Anders, arbetslagledare arbetslag 8.

Datum när arbetet ska vara klart: höst-17/vår-18

SKOLHÄLSOVÅRDEN

Områden som berörs: Trygghet, kränkningar, kärlek, sexuell läggning

Mål: Att eleverna får möjlighet att förmedla hur de mår i skolan och vad de behöver hjälp med samt initierat olika samtal för att främja likabehandling

Åtgärd: I Förskoleklasserna (F-klass) är det mest ett läkarbesök men jag frågar om de tycker det är roligt i skolan, om de har snälla kompisar och snälla lärare.

De flesta tycker det är roligt i den åldern men i förekommande fall då det inte varit bra så har föräldrarna redan tagit upp det med personalen så skolhälsovården har inte agerat vidare.

Eleverna har hälsosamtal i F-klass, årskurs 4 och årskurs 8. I årskurs 4 och 8 frågar skolhälsovården om de har blivit illa behandlade de senaste 3 månaderna och om de tycker att någon annan i klassen blivit illa behandlad. Där det inte varit bra har skolhälsovården informerat mentor och förälder. Detta läsår har jag hittills hunnit med årskurs 4 och då även tillagt frågan om de känner sig otrygga på väg till och från skolan.

Skolhälsovården har både förra året och i år pratat ”köttbulle till bajskorv” med F-klass. Med fokus på att ta hand om tänderna, tvätta händerna, hålla snyggt på toan, låta kompisar sitta i lugn och ro och inte rycka i dörren. Detta för att förhoppningsvis alla ska tycka det är trevligare på toaletten. Det är ett stort problem i högre ålder att man inte går på toa för att det är äckligt eller att man inte får sitta i fred.

Förra året har skolhälsovård och kurator pratat med årskurs 4 om att det börjar hända saker i kroppen, med fokus på att alla är olika och det är okej, samt att man inte ska kommentera varandra eller varandras kroppar. Även berört HBTQ och nämnt Egalia. I år planerar vi att ha det efter jul.

I årskurs 9 har skolhälsovården under vårterminen 2017 haft sexualundervisning, repeterat pubertet och fortplantning, fokus på att skydda varandra, ta hand om varandra, medgivande till sex. Har pratat om andra former av kärlek än den heterosexuella. Samt berättat om Egalia.

Skolhälsovården har fått förfrågan om att ha lektion med årskurs 8 i år, ännu ej inbokad.

Inom skolhälsovården ryms inte mer arbete med grupper och fördjupning gentemot alla. Den som vill veta mer eller vill ha stöd av skolhälsovården får komma till skolsystems mottagning. Om elever använder könsord eller tilltalar någon med könsord försöker vi få till dialog om situationen tillåter det.

Motivera åtgärd: Se ovan.

Ansvarig: Kristin Lundqvist, skolsköterska

Datum när arbetet ska vara klart: Pågår under läsåret

SAMARBETE MED VÄRDEGRUND.SE

Områden som berörs: Alla diskrimineringsgrunder

Mål: Att eleverna blir mer upplysta om likabehandling/värdegrundsfrågor och får möjlighet att diskutera och belysa olika områden utifrån olika ämnen.

Åtgärd: Skolan skriver avtal med Värdegrundsföretaget som löper på under året.

Motivera åtgärd: Våra pedagoger behöver ha tillgång till material och olika lektionsupplägg kring likabehandlingsfrågor.

Ansvarig: Janice

Datum när arbetet ska vara klart: Möjlighet att använda sig av materialet finns under hela året.

Årskurs 4

Vi har haft fullt upp med våra elever i årskurs 4 och arbetar mycket hur de ska behandla varandra lika och med respekt. I princip pratar vi om detta varje dag.

Rubrik: Klassarbete i en av fyror.

Områden som berörs: Olika diskrimineringsgrunder. hur man ska vara med varandra, vad är en konflikt/kränkning?, hur skapar vi samhörighet och inte utanförskap? Vad är en känsla och vad gör vi med våra känslor.

Mål: Att alla får redskap om ovanstående och kan använda sig av dem.

Åtgärd: Samtal i helklass och i pojk-och flickgrupper.

Ansvarig: Helena Sjögren (klasslärare) och Janice Marega (lbs/kurator)

Datum när arbetet ska vara klart: Först var det till december men vi kommer fortsätta under vår-18 tills allt känns bra i klassen.

Årskurs 5

Rubrik: Gemensam klasspoäng, en utmaning – VAL.

Områden som berörs: elevdemokrati, språkbruk, arbetsro, lika värde.

Mål: Att alla elever blir medvetna om sin del i gruppen och att de blir sedda, lyssnade på och bekräftade.

Åtgärd: I slutet av varje lektion har klassvärdarna i uppgift att påminna läraren att räkna klasspoäng. Det som eleverna ska arbeta med och som bedöms är V- vårdat

språk, A- arbetsro, L- ljudnivå. När eleverna har lyckats samla in ett bestämt antal poäng får de en lektion. En klassens lektion där de får vara med och påverka och styra vad vi ska göra.

Ansvarig: Alla undervisande lärare.

Datum när det ska vara klart: Hela läsåret.

Årskurs 6

Områden som berörs: Sexuella trakasserier

Mål/syfte: Genom att arbeta mycket med tjejgruppen och killgruppen kring #MeToo får de redskap hur de ska agera och tänka om de får höra om det eller själva blir utsatta men framför allt hur man förhindrar det.

Åtgärd: Diskutera att alla människor bestämmer över sin kropp. Ingen får styra en annan människa och det är aldrig den som blir utsatt som gjort något fel. Aldrig vara tyst om övergrepp eller trakasserier. Vikten av att säga nej och stopp tidigt! Det som kan börja som en lek kan urarta sig och det är viktigt att komma ihåg att allt som inte känns okej är inte okej! Aldrig okej! Killarna var med under nästa tillfälle, då diskuterade vi att killar måste sätta stopp för varandra, inte dras med av andra och sätta stopp om någon kompis eller bekant utsätter tjejer/kvinnor.

Ansvarig: David Gustafsson (klasslärare)

Datum när det ska vara klart: Höst-17 men kan fortgå under vårterminen om det behövs.

Grundsärskolan årskurs 7-9

Områden som berörs: Funktionsvariation, anpassning, utveckling, trygghet, självständighet.

Mål/syfte: Mer känna sig som alla andra, betoning på självständighet, kursplansförståelse.

Åtgärd:

- Elever har elevskåp, dessa finns i direkt anslutning till klassrummet
- Elev går till och från taxi själv
- Elev tar sig själv från hemmet till skolan utan taxi
- Elev väljer själv under lunchraster vem/vilka hen vill vara med
- Elev är i uppehållsrummet själv en viss del av lunchrasten
- Elev sitter själv i ljushallen och umgås med andra elever
- Elev får under uppsikt själv använda sparkcykel under raster
- Elev kommer själv till lektion efter rast utan vuxenstöd
- Vissa elevers bildscheman är borttagna på elevernas egna begäran
- Elev är medlem i Bäckaänglar och tar sig till och från möten på egen hand
- Läraren har skrivit om kursplanen på lätt svenska för att öka förståelsen för vad som krävs av eleven
- Läraren går igenom mål och förmågor innan nytt arbetsområde
- Elever tränar på olika lärstrategier som exempelvis tankekartor och stödordsskrivning
- Elev är i uppehållsrummet, biblioteket minst en gång/ vecka

- Elever får anpassat arbetsmaterial för sin nivå
- Elever utmanas utifrån Vygotskijs proximala utvecklingszon vilket innebär att vissa uppgifter läggs på en lite svårare nivå jämfört med vad eleven normalt klarar men ändå inom elevens förståelseområde. Eleven får helt enkelt använda tillgodogjorda kunskaper för att lösa uppgiften
- Elev varit på ungdomsmottagning.

Ansvarig: arbetslagledare arbetslag 7-9s

Datum när arbetet ska vara klart: december -17

Årskurs 9

Områden som berörs: Grundläggande demokratiska värderingar som innefattar tex alla människors lika värde, genusperspektiv (kön), kulturell mångfald (etnicitet), respekt, konflikthantering.

Mål/syfte: Alla elever ska känna trygghet, komma till tals, stärka den egna identiteten och känna omsorg för andra.

Åtgärd: Varje vecka på mentorstid info från/till Bäckaänglar som vidarebefordrar från/till Likabehandlingsrådet, diskussioner i klasserna ang #MeToo. På varje lektion fördelas talutrymmet så att det gynnar såväl flickor som pojkar.

Vi har varit på en föreläsning ”Machomän och madonnor” på biografen Zita (8/6) Där visades olika filmer som varvades med diskussioner och analyser om bla vilken bild som förmedlas av kvinnor och män, stereotyper, vad är maskulint och feminint.

Föreläsningen lämpar sig väl för So, Sv och bild.

Vi har också varit på teater (19/10) och sett Millas mirakel i Rågsvedsskolan.

Pjäsen handlar om hjältar, att stärka sin självkänsla och uppmuntra eleverna att hitta sina inre hjältar. Pjäsen följdes sedan upp av workshops onsdag, torsdag och fredag 08-12.00 i skolans uppehållsrum. Den byggde på Millas mirakel och eleverna fick skapa egna narrativa hjälteberättelser i grupper som skådespelarna sedan spelade upp. Detta var mycket uppskattat av eleverna.

Vi diskuterar näetik med eleverna och har täta föräldrakontakter.

Ansvarig: Samtliga lärare åk 9

Datum när det ska vara klart: Sker löpande.

FN-DAGEN

Fritidshemmet: Skeboinn

Områden som berörs: Alla människors lika värde. Vikten av att ha fred på jorden.

Mål: Att eleverna ska känna till organisationen FN samt känna sig delaktiga i arbetet med fred och att alla människor har lika stort värde. Att känna till barns situation i andra delar av världen.

Åtgärd: Vi visade bilder på barn från olika delar av världen. De fick göra flaggor, skriva sina namn på pusselbitar, sätta ihop bitarna till en stor bild, sjöng sånger och läste berättelser om vänskap. Vi lekte lekar från andra länder, berättade om FN och FNs mål. Barnen fick sedan välja de elva viktigaste målen. Vi avslutade med att göra fredsduvor och ett jordklot.

Ansvarig: All personal på Skebo.

Datum när det ska vara klart: FN dagen, den 24 oktober.

Årskurs 2

Eleverna ska bli medvetna om att flickor inte har samma rättigheter som pojkar i världen. De ska också bli medvetna om att länder med lika rättigheter för flickor och pojkar också har kommit längre på andra områden. Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att se samhällsfrågor ur olika perspektiv. På så sätt ska eleverna utveckla förståelse för sina egna och andra människors levnadsvillkor, betydelsen av jämställdhet. Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förtrogenhet med de mänskliga rättigheterna (Lgr11). Eleven kan muntligt säga några punkter i FN:s barnkonvention och dessutom diskutera flickor och kvinnors rättigheter samt argumentera för sin åsikt och lyssna på andras.

Metod/arbetsmaterial: Powerpoint med kort genomgång om FN och barnkonventionen, värderingsövning om barns rättigheter. Diskutera elevernas åsikter om barns rättigheter reflektera över mänskliga rättigheter. Filmen (SLI) : Min skola mitt i kriget: Flickors rätt till skola. Värderingsövningar om flickors rättigheter. Tre-fyra hörsövningar, utvärdering kring hur och vad de har lärt sig.

Årskurs 4

Under FN-dagen avsatte vi so-lektionen åt FN och vad de gör och visade en film om barn och mänskliga rättigheter. Framför allt arbetade vi med flickors rättigheter och hur olika det ser ut.

Årskurs 5

Rubrik : Det finns inga skridskor i öknen

Områden som berörs: diskrimineringsgrunder, könsroller, hederskultur, integration.

Mål: Att lyfta frågor om hederskultur, kön, olika livsvillkor, belysa olika familjestrukturer.

Åtgärd: eleverna har som läxa att läsa i boken hemma och får svara på frågor kopplade till texten varje vecka. Vi belyser och lyfter fram de två flickornas livssituation.

Ansvarig: Lärare i svenska, Marie och Hedvig.

Datum när det ska vara klart: lite olika i klasserna men 24/10 och under höst-17.

Rubrik: ”mer FN” *Områden som berörs:* flickors situation i världen.

Mål: att medvetandegöra eleverna om hur det är att vara flicka i olika delar av världen. Belysa brist på utbildning, könsstämpning, ojämlikhet.

Åtgärd: gemensam genomgång och samtal utifrån FN- dagen och deras fokusområde. Samtal där eleverna bjuds in och diskuterar. I och med att vi har en mångkulturell skola med elever som har erfarenhet och kunskap om livet i olika länder blev det en mycket bra diskussion.

Ansvarig: Lärare i SO Hedvig

Datum när det ska vara klart: 24/10

Rubrik : SO- arbetsområde ”Vi i samhället”.

Områden som berörs: samlevnadsformer, sexualitet, könsroller, jämställdhet, mobbning, mänskliga rättigheter, barnkonventionen.

Mål: att alla elever känner till de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen och hur de kränks men också främjas i världen.

Åtgärd: genom att arbeta med frågorna i föreläsningsform, läsa i SO bok, se filmer och arbeta mycket med rädda barnens livslotteri där det är tydligt hur det är att leva i olika delar av världen.

Ansvarig: SO lärare Hedvig.

Datum när det ska vara klart: 24/10

Årskurs 6

Årskur 6 arbetar med ojämlika levnadsvillkor i världen där vi dels utgår från Rädda barnen – ”livets lotteri”. Vi kommer att prata om grundläggande behov samt titta på vilka hjälporganisationer som finns. Vi arbetar med människors lika värde och de får diskutera om lagar och regler i ett samhälle. Vilka behövs, vilka måste man ha och vilka är mindre viktiga? Hur skulle ni vilja att samhället såg ut? Vi kommer även att lyfta frågan ”Vad kan du göra för att bidra och hjälpa till?”

Grundsärskolan årskurs 7-9

Grundsärskolan gör följande: Tankekarta om FN, ser olika filmer om FN:s arbete och om flickor i synnerhet. Var och en gör en affisch där de får själv välja vad de vill fokusera på ex. mat, vatten, trafficking, utbildning. Vi ser en del filmer om vad FN är och hur flickor har det i olika länder. Vi diskuterar, funderar på skillnader och eleverna skapar affischer om ett eget valt land som är med i FN.

Årskurs 9

Årskurs 9 arbetar med jämställdhet och hederskultur (Fadime, Pela).

KARTLÄGGNING

Kartläggningsmetoder: I årets plan har vi kartlagt verksamhetens behov på individ-, grupp- och verksamhetsnivå utifrån verksamhetsberättelsen och verksamhetsplanen. Dessa bryts ner till olika actionplaner för olika arbetslag. Vi har särskilt beaktat lokaler, miljö, platser i skolan där diskriminering, kränkningar och trakasserier kan förekomma.

Områden som berörs i kartläggningen är: Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder, trygghet, studiero. I år har vi satsat på att öka rörelserikedomen i den fysiska miljön klätterväggar, whiteboardväggar, balansbollar och snitslade banor.

Lbs går igenom sammanställningen från trygghetsvandringarna på ett expeditionsmöte med skolledning under januari månad för att se över vad som kan åtgärdas för att främja och förebygga en säker och trygg miljö.

Hur har eleverna involverats i kartläggningen?

Eleverna är med vid skolans trygghetsvandringar, elevrådets tema om trygghet och studiero samt på likabehandlingsrådet för bäckaänglarna. På elevrådets och likabehandlingsrådets möten förs en dialog kring dessa frågor. Skolan genomför enkäter kring frågor som berör trivsel, trygghet och diskriminering. Bäckaänglarna (BÄ) får inte alltid möjlighet att förbereda klasserna på vandringen. Det måste förbättras!

Bäckaänglarna anser att vandringarna är viktiga utifrån trygghets- och kränkingsperspektivet. Vi betonar starkt var man känner sig utsatt för kränkningar, trakasserier (verbala, fysiska, sexuella) och andra tillstånd. Vandringen gör att elever får möjlighet att inkluderas, involveras och påverka sin miljö.

Trygghetsvandring årskurs 1-9

En del har åtgärdats från fjolårets vandring men en del kvarstår att åtgärda. Många tycker dock att det är tryggt på skolan. Eleverna har många synpunkter och detta är ett axplock med förslag från eleverna. Elevernas synpunkter kommer lbs att redogöra för på ett möte med skolledning, administration och vaktmästeri.

TOALETTER

Har blivit något bättre sedan städare kommer in tidigare på dagen men eleverna upplever fortfarande att det luktar urin på vissa toaletter samt att några är ostädade. "Toalettvettsskylt" finns uppsatt på väggen på vissa toaletter. Finns rädslor att någon ska låsa upp eller knacka på dörren. En del toaletters lås är trasiga eller tröga, väldigt otryggt att gå på vissa toaletter i skolan. Paviljongens toaletter kan man låsa upp utifrån.

Förslag på förbättringar

Städare hela dagen, "Vett och etikett" skylt på alla toaletter, se över alla toaletters lås, för de yngre haspar istället för lås, toaborstar, doftållare, doftfria tvålar, fler toaletter, fixa hålet på toaletten i 8:ans korridor,

OMKLÄDNINGSRUMMEN (IDROTT)

Få kränkande incidenter sker i omklädningsrummen. Dörrarna till idrottssalen slår igen och man kan inte öppna inifrån vilket gör att eleverna inte kan gå in till idrottssalen.

Duscharna är ofräscha och det stinker urin! Det finns småkryp i duschutrymmena, mörkt i flickornas duschrum, smutsigt och papper i killarnas omklädningsrum (lilla hallen) jobbigt när det är två klasser i samma rum, stressigt att byta om, man

känner sig otrygg att visa sin kropp, några få elever använder för mycket parfym, hög ljudnivå. Kallvattnet är för varmt i en del duschar! En del retas för att man har glömt sin handuk.

Förslag på förbättringar

Byt lås så att man kan öppna dörren från omklädningsrummet till idrottssalen, gå igenom med eleverna vad man får och inte får göra i duschar och omklädningsrum, se över lamporna, städningen på toaletter och i duschrum måste bli bättre, se över schemat så det blir lättare att komma in, draperier önskas, se över varm- och kallvattnet, byt ut speglarna, lapp om dofter mot allergi.

Idrottshallens golv bör städas oftare, insektsspray eller annat som är mer allergivänligt.

MATSALEN

De allra flesta tycker att maten är god samt att det finns mycket att välja på. En del tycker att vissa salladsingredienser inte ska blandas. Långa köer bildas vissa tider fortfarande trots en ny matdisk. Matrester kvar på vissa bord.

Det känns otryggt när man inte hittar sittplatser, inte ok att lärare pratar när vi ska ha 5 minuters tystnad. Alla hör inte gongongen men många tycker att det är bra med den. Högljutt i kön in till matsalen. Det känns som projektorn ska falla ner. Obehagligt när en del äldre säger fula ord. För många vuxna per elevbord. Svårt att hitta sina kläder efter lunchen. En del hänger sina kläder över andras.

Toaletterna vid matsalen är läskiga och smutsiga.

Förslag på förbättringar

Att matrådet funderar på hur man kan öka tryggheten i matsalen och se över konsekvenser för de som inte sköter sig in till matsalen, i matsalen och utanför. Matvärdar som får duka upp borden innan kamraterna kommer. Skålar med mat och dukning. Eleverna tycker att kockarna kan gå runt och lägga upp mat på tallrikarna. Sitter någon ensam bör man sätta sig där, öra (volymen) önskas, ta det lugnt i matsalen.

TRAPPHUSEN

Äldre springer på yngre, en del knuffas. Ingången till c-huset känns trång och läskig när det ringer in och många elever springer. Man är rädd för att ramla. Klotter förekommer, fruktrester gör att man kan halka på dem.

Förslag på förändringar

Viktigt att alla tar det lugnt och inte springer! Prata mer om det i klasserna, trapphusregler, klottersanering.

SKOLGÅRDAR

Positivt att alla rastvärdar/aktivitetsledare har neongula västar på sig. Det blir betydligt lättare för eleverna att se var personalen är. Eftersom fritids har satt

igång en massa olika rastaktiviteter har konflikter minskats. Vuxna hjälper inte alltid till när man behöver dem. Trapporna vid hörnet på c-huset är läskiga. Skymd yta och dessutom är det höga kanter mot planteringarna som man kan ramla ner i.

Tryggt på Solgården för många barn men för en del är det otryggt om något händer då det är en stor gård och svårt att se var rastvakterna är. Det är stor halkrisk i slänterna vid Solgården när det är snö och is. En del knuffas i backen på Solgården. Snurrvindan på Solgården är trasig. Klämrisk vid port 7.

På Pandagården är det lite otryggare då man bland annat inte hör ringklockan då den är trasig och äldre elever skriker. Gården känns otrygg när elever skjuter boll emot Pandabyggnaden på fritidstid. Önskar fler bänkar att sitta på.

Huvudingången till Skebogården känns otrygg. Det är läskigt när det är snö ute och stora barn kastar snöboll på varandra fast det inte får. En del barn retas på rasten och många har konflikter. Äldre barn lurade under några dagar att det fanns mördare och clowner på skolgården.

Förslag på förbättringar

Sanda när det är halt, speciellt gångstigen från kulan: Fler rastvärdar önskas trots att vi har satt in en extra på korrasten. Se över gårdarna mer utifrån säkerhetsaspekter, trygghet och trivsel. Likabehandlingsrådet ska hålla i någon rastaktivitet under veckan, fler gungor önskas, regler kring gungorna, fler aktiviteter för äldre, se över basketplanen.

SKOGSDUNGEN

Dungen på Solgården känns otrygg då det är snö. Halkrisk! Skogen stängs dock vid behov.

Förslag på förbättringar

Elevrådet årskurs 1-3 har med likabehandlingssamordnaren skrivit till kommunen om att se över säkerheten vid dungen berg. Eventuellt sätta upp ett staket eller liknande.

LJUSHALLEN

Trygg för många! Finns alltid personal där på långrasten. Bra med pingis och rörelse i Ljushallen men mycket elever ibland. Positivt att det är en öppen plats. Positivt att en stor boxningssäck har hängts upp och att det finns en klättrvägg mellan Ljushallen och D-huset.

Förslag på förbättringar

Sänk rösten då en del har lektion där (ovanför Ljushallen), inga blickar, vårdat språk, inga kränkande kommentarer till varken yngre eller äldre, om någon är ensam kan man fråga om hen vill vara med på ex. pingis, önskar serievägg där man kan teckna serier, tider när mellanstadiet får vara där då inte högstadiet är där.

KULAN

Spelschema vilka klasser som får spela finns på porten ut till Solgården. En del är rädda att få bollen på sig. Issam har startat tjejfotboll som är väldigt uppskattat. Fler kurser i fotboll kommer. Obehagligt när man ser en del vara alkoholpåverkade i närheten av Kulan. Känns otryggt. Ibland grillar de. Barnen är rädda för att elden kan sprida sig. Alldeles för tävlingsinriktat!

STORA FOTBOLLSPLANEN

Förekommer mobbning, grova ord, skojbråk, kränkningar, bråk, snöbollskastning. En del yngre känner sig otrygga på planen då de ibland ser främmande människor som kommer fram och tittar. Otryggt med det höga stängslet. Otryggt att dela planen med de äldre eleverna. De skjuter hårt och högt. Vissa är rädda att få bollen på sig.

Förslag på förbättringar

Bättre närvaro från vuxna behövs ex. domare.

KLASSRUM

När det är vikarie kan det kännas otryggt. En del vikarier bryr sig inte om vad som händer i klassrummen. Om den vuxne lämnar klassrummet känns det otryggt. Vissa klassrum är smutsiga, det finns klotter på en del bänkar.

Förslag på förbättringar

Att alla tar ansvar i klassrummen, klassvärdar? Konsekvens om man inte städar efter sig, pratkort i klassrummen; grön = prata, röd = var tyst eller gå ut i korridoren.

FRITIDS

Majoriteten av alla elever upplever sig trygga på fritidshemmen. Ibland kan det bli mycket spring och då blir det stökigt.

UPPIS/FRITIDSKLUBBEN

Bra ställe! Lite höggjutt ibland och särskilt när det är många elever där.

Förslag på förbättringar

Fritidsråd.

BIBLIOTEKET

Ofta stängt, tonåringar utanför som stör.

Förslag på förbättringar

Öppna biblioteket under rasten, fler böcker med följetong, böcker på olika språk, mer färger på väggarna, roligare böcker, fler och nya böcker, få till en mysig stämning så man vill läsa.

KORRIDORER

Väldigt höggjutt i vissa korridorer. Ibland vistas äldre elever i de yngres korridorer, risk att gå vilse i vissa korridorer, vissa maktlekar och en del kränkningar förekommer.

Övre D - när man har textil störs man av ljud utifrån, sparkar och knackningar på dörren. Skräpigt på vissa ställen. Treornas korridor upplevs som otrygg när bollar studsar mot fönsterrutorna. Det finns elever som luras att det finns något på toaletterna i C-korridoren. Sedan låser de in en.

Förslag på förbättringar

Hur kan man göra mer trivsamma och trygga korridorer? Fler vuxna i korridorerna.

PAVILJONGEN

Betydligt lugnare sedan 4:orna flyttade in.

Förslag på förbättringar

Sätt upp klockor, bänkar, en vuxen som är inne och vaktar, mer pynt, krokar till alla.

ALLMÄNT

En del elever vistas på ställen där de inte får vara. Ex. går iväg från skolans område, går över parkgränserna.

Förslag på förbättringar

En del elever i årskurs 1-3 behöver bli påmind om vart skolans område tar slut, dvs där eleverna inte får vistas.

HUR HAR PERSONALEN INVOLVERATS I KARTLÄGGNINGEN?

Personalen sammanställer elevenkäter samt skolans övriga resultat. Personalen tar ställning till olika åtgärder på individnivå och på arbetslagsnivå.

Samtliga arbetslag på skolan följer upp sina actionplaner kring främjande och förebyggande åtgärder. Skolans personal aktualiserar värdegrunden genom sina actionplaner med jämna mellanrum.

Trygghetsrådets personal går tillsammans med likabehandlingsrådet (elever) igenom trygghetsenkäten samt trygghetsgruppens resultat. Lbs informerar om resultaten under ett adminmöte.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

Skolan fortsätter att förstärka vuxentätheten för att öka tryggheten på skolan. Resurspersoners uppgift är att i första hand skapa trygghet i korridorer och andra utrymmen som eleverna befinner sig i och som kan uppfattas som otrygga. De är också med och initierar rastaktiviteter för eleverna.

Tre uppstartsdagar

I år ville vi göra något annat där uppstarten skulle genomsyras av gemenskap över gränserna, mer lek och aktiviteter för att främja glädje, rörelse, gemenskap och värme. Eleverna fick under delar av uppstartsdagarna umgås med sina klasskamrater som för en del är helt nya. Tillsammans med sina klasslärare/mentorer och annan personal gör de trivsamma och roliga aktiviteter som skapar en bra grund för att skapa nya relationer samt minska alla former av mobbning, kränkningar och trakasserier.

Vi ville att det skulle vara extra festligt att komma tillbaka till skolan efter sommarlovet. En särskild grupp initierades av lbs/kurator tillsammans med personal från olika stadier. Information till personalen om vad som skulle ske dessa dagar skedde dagen före. Gemensamma lekar, ballonger, ballongställningar och en glassbil beställdes, skyltar skapades så att alla elever skulle hitta sin klass. Information om uppstartsdagarna skrevs på hemsidan.

Dag 1 09.00-12.00

Några av oss som inte hade klass välkomnade elever och deras föräldrar till den borte gården där alla samlades för ett välkomsttal från vår rektor. Därefter gick alla till sina respektive klassar. Lärarna informerade hur dagarna skulle se ut samt viktig information såsom elevhäftena, våra rutiner, likabehandlingsplanen m.m.

Dag 2 09.00-13.30

Alla elever samlas i sina respektive klassrum för att sedan delas in i olika grupper. Därefter fick varje grupp skapa en egen flagga och en heja ramsa. Grupperna gick till olika rörelseaktiviteter och samarbetsövningar som vi fördelat på olika ställen med hjälp av all personal förutom kök, it och administration.

Dag 3 09.00-13.30

Samling i klassrummen med fortsatta aktiviteter i samma grupper som dagen innan fast inomhus då det regnade. Efter lunchen samlades alla i sina respektive klassrum där man pratade om olika/lika samt gjorde en utvärdering. Dagarna uppskattades mycket från elever och personal.

För att göra uppstarten ännu bättre och skapa en ännu större tolerans mellan elever bör uppstartsgruppen träffas tidigare på våren och skissa på en plan hur och vad man ska göra under dessa viktiga dagar.

Bäcklektionen

Områden som berörs: Kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder, trakasserier och sexuella trakasserier.

Mål: Interkulturellt lektionsupplägg som genomsyras i samtliga klasser genom ett syfte, innehåll och avslut av lektionen. Alla områden berörs inte jämt utan beror på innehållet i ämnet.

Åtgärd: Samtliga pedagoger genomför Bäcklektionen.

Ansvarig: Samtliga pedagoger.

Datum när det ska vara klart: Pågår hela tiden.

Hjärna/rörelse

Vi fortsätter detta år att främja och utveckla hjärna/rörelse under Ronnie Ivesläotts ledning främst men även av andra aktörer.

Följande aktiviteter finns: Idrottslyftet, Skolträffen, löparakademin, pulsträning, extra idrott, simning, Skol-If, organiserad rastverksamhet, utbildning av personal (röris och vattenvana), personalaktiviteter, lovaktiviteter. Dessutom har vi ett nytt inslag LÅ 2017-2018 där vi är en av fyra testskolor:

Generation Pep, hemsida; <http://gen-pep.se/sv/>

Områden som berörs: Ålder, kön, hälsa och idrott.

Mål: Att elever genom idrott och rörelse få möjlighet att prova på olika aktiviteter, få vattenvana, bygga broar mellan skilda världar, skapa nya möten och nya kontakter, bli mer målinriktade utifrån vissa aktiviteter, höja elevernas pulsträning.

Åtgärd: Information, studiebesök, olika aktiviteter, scanning av elever

Motivera åtgärd: Rörelse och styrda aktiviteter minskar möjligheter till konflikter och kränkningar. Att jämma ut olikheter och ge alla barn så goda förutsättningar som möjligt gör att inget barn ska bli utanför pga av att de inte har samma fysiska förutsättningar att leka, springa, hoppa, simma etc.

Ökad motorisk kompetens gör att en individ också tar med sig den självkänslan den får att delta i rörelse till andra arenor. En ökad kondition gör också att eleverna orkar mer vilket gör att fokus på lektioner och beteende mot varandra ökar. Se också målbeskrivning!

Ansvarig: Olika utifrån olika aktiviteter (Putte, Issam, Malin, Ronnie).

Datum när arbetet ska vara klart: pågår under läsåret vid olika tillfällen.

Rastverksamhet årskurs 1-9

Områden som berörs: Kränkande behandling, kön, ålder.

Mål: Öka tryggheten bland elever i korridorer, på gårdar och fotbollsplaner.

Åtgärd: Rast schemat har setts över så att vi har cirkulerande personal överallt i skolans korridorer, på gårdarna och på fotbollsplanerna.

Ansvarig: Nästan all personal.

Datum när arbetet ska vara klart: Pågår under hela läsåret.

Elevråd Årskurs 1-3, 4-6, 7-9.

Eleverna ifrån årskurs 1 till och med årskurs 9 får lära sig olika begrepp och diskutera demokrati, insyn, inkludering, kränkningar, #Me Too, elevsyn, studiero, rastverksamhet och mycket mera.

Workshop F-3/fritids

Områden som berörs: Kön, genus och normkritik.

Mål: Att all personal ska få en bredare kunskap om genus och normkritik.

Att synliggöra skolans normkritiska förhållningssätt jämt mot eleverna samt mot personalen i skolan. Att skapa handlingsplaner utifrån ett genusperspektiv.

Åtgärd: Civilsamhälleorganisationen Operation1325 föreläste för personalen.

Operation1325 är en organisation vars syfte är att implementera och förespråka för FN resolutionen 1325 både nationellt och internationellt. Föreläsningen varvades med gruppövningar plus att en handlingsplan skapades.

Ansvarig: Segen Meles, förskolelärare

Datum när arbetet ska vara klart: workshopen pågår under 4 tillfällen under hösten -17.

Trygghet i årskurs 2

Områden som berörs: Årskursintegrerade aktiviteter, trygghet.

Mål: Att alla elever i årskurs 2 ska känna trygghet med varandra

Åtgärd: Vi har vid flertal tillfällen blandat oss i de tre klasserna för att de ska lära känna varandra och på det sättet få en tryggare skoldag eftersom de nuförtiden är tillsammans på fritids. Vi har till exempel delat in oss i tvärgrupper under FN-dagen. Dessutom hade de en "kompisdag" då eleverna lekte med varandra.

Ansvarig: Lärarna i år 2

Datum när det ska vara klart: pågående under året.

Områden som berörs: Fadderverksamhet FSK och 2an, trygghet.

Mål: FSK ska känna större trygghet när de börjar årskurs ett.

Åtgärd: Vi har börjat ett samarbete med FSK med faddersystem. Vi har skrivit brev till varandra och besökt varandra då vi läste högt för FSK.

Ansvarig: Lärarna i FSK och 2:an.

Datum när arbetet ska vara klart: Pågående under resten av elevernas skolgång.

Fritidsklubben

Områden som berörs: På fritidsklubben arbetar vi aktivt med fördomar och främlingsfientlighet. Vi anser att detta är ett viktigt arbete som aktivt måste underhållas. Vi har noll tolerans med avseende på främlingsfientligt beteende. Vi arbetar även med vår språkpolicy och håller ständiga dialoger med eleverna för att tillsammans skapa ett trevligt språk mellan varandra. Vi har noll tolerans mot kränkande behandling. Alla ska kännas sig trygga i vår skola. Vi är här för att stimulera elevernas lärande och stärka den sociala förmågan. Vi vill ge eleverna en struktur samt verktyg som dem sedan i framtiden kan ha nytta av.

Mål: Vårt mål är att alla behandlar varandra med respekt. Vi vill även att samtliga elever ska känna sig trygga på fritids och i vår skola. Det gör vi genom att vi är med i verksamheten, klassrummen och rastaktiviteterna. Vi har även

eftermiddagsverksamhet vilket medför att vi har en helhetssyn på eleverna då vi jobbar med dem hela dagarna. Vårt mål är att aktivera eleverna så mycket som möjligt för att minimera konflikter. Vi vill stimulera eleverna och få dem att känna sig trygga i skolan.

Åtgärd: Ett främjande arbete med samtlig personal där vi även reflekterar och handleder i samtliga punkter. Vi är aktiva med eleverna varje rast och rör oss dagligen bland dem. Vi har på senaste tiden försökt utveckla den sociala förmågan genom att vara delaktiga i brädspel och andra aktiviteter tillsammans med våra elever. Syftet är att stärka deras självförtroende men också ett samarbete. Vi har sedan förra året blivit fler vuxna vilket gör att vi har mer tid till att gå in och arbeta intensivare med vissa individer som har behov av vuxen vägledning. Vi har även förstärkt studiehjälpen med en till vuxen vilket leder till mer studie ro.

Motivera åtgärd: Personalen har kontinuerlig handledning och reflekterar mycket kring elevernas bemötande samt språket mellan varandra. Det vi vuxna gör speglar också av sig hos våra elever så det är därför viktigt att även vi tänker på detta. Vi vill vara så goda förebilder som möjligt för alla elever. Vi är vår skola!

Ansvarig: Camilla Galdon, arbetslagledare

Datum när arbetet ska vara klart: Pågår under läsåret.

Lågaffektivt bemötande

Områden som berörs: Trygghet, respekt, förhållningssätt.

Mål/syfte: Bäckahagens skola ska vara en plats där vi bemöter varandra med respekt och lär oss att hantera konflikter på ett lugnt sätt. Vi vill förebygga våld på vår skola och att frekvensen på beteendeproblem och konflikter på vår skola minskar så att både elever och skolpersonal känner sig trygga och trivs på skolan. Det ska synas i resultatet av brukarenkäten, genom att värdena för trygghet, lugn och arbetsro ökar.

Åtgärd: Lärarna i årskurs 4-9 och resursgruppen har gått på skolans konferenser om lågaffektivt bemötande. Vi reflekterade över hur vi bemöter våra elever idag och lärde oss om lågaffektiva principer och metoder som ett sätt att bemöta andra med respekt, skapa förutsättningar för ett bra samarbete med både elever och kollegor, hantera beteendeproblem och konflikter samt förebygga våld. I konferensernas utvärdering hade 16/30 deltagare svarat att de hade börjat använda det lågaffektiva förhållningssättet och 14/30 hade börjat använda det till viss del. Samtliga deltagare har bidragit med konkreta exempel på hur de använder det idag.

Ansvarig: Barbara Perez, skolpsykolog

Datum när arbetet ska vara klart: Arbetet pågår och kommer att fortsätta tills målet uppnås.

Förebyggande Föräldrastöd

Områden som berörs: Förhållningssätt till sina barn, respekt, trygghet.

Mål/syfte: Genom att vår personal bemöter eleverna på ett respektfullt och medvetet sätt skapar vi en trygg plattform. På samma sätt vill vi att deras föräldrar får insikt i hur man förhåller sig till sina barn.

Åtgärd: I samarbete med Förebyggande föräldrastöd från Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning, Avd. Kultur, fritid och demokrati kommer skolan att anordna en ABC-föräldragrupp till föräldrar med barn 9-12 år under våren 2018. Det blir en föräldrakurs om fyra träffar där vi kommer att diskutera, göra praktiska övningar och dela tips med varandra om samspelet mellan barn och föräldrar. Vi kommer att lägga fokus på hur vi som föräldrar skapar en bra relation med våra barn, förebygger konflikter och tillämpar ett lugnt föräldraskap.

Ansvarig: Barbara Perez, skolpsykolog

Datum när arbetet ska vara klart: Våren 2018

Förskoleklassverksamhet

Område som berörs: Pedagogisk struktur, trygghet

Syfte/Mål: Den pedagogiska struktur vi har i år 1-3 med en fjärde lärare på tre parallella klasser har vi nu även från augusti 2017 i våra förskoleklasser. Den fjärde läraren förskoleklass är huvudsakligen ansvarig för språk/språkutveckling i alla tre klasser och arbetar med alla elever. Hen dokumenterar elevens individuella utveckling som följer med överlämningen vid skolstart. Arbetet och fjärdelärare system lägger grund till ökad måluppfyllelse samt ger möjlighet för eleverna att vara sedda i mindre grupp. Ökade individualiserade och pedagogiska insatser leder till ökad trygghet för eleverna. Dessutom skapas forum för utökat samarbete mellan lärare och fritidspersonal vilket leder till mer likvärdig undervisning i alla klasser.

Utöver fjärdelärare system befinner sig samtliga förskoleklasser och deras fritidsverksamhet i en korridor. Det minskar elevernas förflyttning runt i skolan vilket leder till ökad trygghet. Fritidspersonal arbetar som klasskontakt och bedriver fritidsverksamheten i samma lokaler, även utanför skoltiden. Det betyder att eleverna i förskoleklass har samma lokaler och personal hela dagen.

Fritidshem -17/18

Områden som berörs: Genus, jämställdhet och jämlikhet.

Mål: Att behandla alla lika och likvärdigt oavsett kön. Benämna eleverna vid namn och inte kön vid gruppdelning, transportsträckor etc. Att det svärs minimalt bland barnen, speciellt att könsord inte används. Ha ett språkbruk som inte kränker elever, vårdnadshavare eller personal. Språket ska användas för att stärka elevers identiteter eller tillhörighet.

Åtgärd: Personal ska minst två gånger under läsåret ha diskussioner om genus, jämställdhet och jämlikhet som rör personal-, elev- och vårdnadshavare. Även att verksamheten genomsyras av flertalet värdegrundsövningar. Att som vuxen förklara och diskutera med eleverna under samlingar och på andra miljöer betydelsen av en skola där alla är inkluderade. Nolltolerans mot svordomar.

Ansvarig: Jimmy, Vladimir och samtlig fritidspersonal.

Datum när det ska vara klart: Pågår under läsåret.

Områden som berörs: Lek- och arbetsmiljö.

Mål: Anpassa miljöer så att det passar bra för lek, rörelse och arbete. Förstå betydelsen av renlighet och hygien.

Åtgärd: En gång varje termin ska fritidsenheterna möblera om, storstäda/materialvård. Även under speciella aktiviteter som bakning eller vid lunch förklara för elever så att de förstår värdet av hygien och en god hälsa.

Ansvarig: Respektive fritidsenhet/samtidig fritidspersonal.

Datum när det ska vara klart: Slutet av terminen.

Områden som berörs: Samtliga diskrimineringsgrunder; Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Mål: Ha värdegrundssamtal och gruppuppgifter minst en gång per termin tillsammans med eleverna i tvärgrupper.

Åtgärd: Samtliga pedagoger och elever är med på gruppsamtal.

Ansvarig: All fritidspersonal.

Datum när det ska vara klart: Sker fortlöpande.

Områden som berörs: Normkritisk förhållningssätt. Samtliga diskrimineringsgrunder.

Mål: Öka kännedomen kring ett normkritiskt förhållningssätt i fritidsverksamheten.

Åtgärd: Benämna barnen vid namn och inte kön vid gruppindelningar. Erbjud elever litteratur från olika kulturer. Under 2018 använda en multireligiös kalender och uppmärksamma avsevärda kalenderdagar från olika religioner och kulturer. Anpassa aktiviteter och utformningen så att alla elever kan delta. Allt från aktiviteter till utflykter. Fritidspersonal är uppmärksam på hur olika material (böcker, lekar, spel) presenterar grupper. Se till att det finns olika alternativ för social gemenskap och aktiviteter där elever i olika åldrar och från olika årskurser umgås och samarbetar. Pedagogerna samlas två gånger per år för erfarenhetsutbyte och gemensam uppföljning.

Ansvarig: Jimmy & Vladimir och samtidig fritidspersonal.

Datum när det ska vara klart: Dec-17 och maj-18.

Rastverksamhet

Områden som berörs: Trygghet, kränkande behandling och konflikthantering.

Mål: Öka mångfalden av rastaktiviteter, ge elever mer inflytande på rasterna, att det finns tillräckligt många rastvärdar, stor variation av aktiviteter.

Åtgärd: Att det finns flera tydliga rastscheman runt om i skolan, där även variation rastaktiviteter går att finna för varje dag under veckan. Se till att intresserade och nyfikna mellanstadieelever får vara med som rastvärdar under rastaktiviteter. Ett rastschema för alla rastvärdar.

Ansvarig: Rastverksamhetsansvarig med rastvärdar.

Datum när det ska vara klart: Pågår under läsåret.

Skol If – Unga leder unga

Områden som berörs: Alla diskrimineringsgrunder kan inkluderas.

Mål: Öka och stärka sitt självförtroende att leda yngre elever.

Åtgärd: Vissa elever går en ledarskapsutbildning för att lära sig att leda yngre elever på ett bra sätt i olika idrottsgrenar.

Motivera åtgärd: Genom att bli en bra ung ledare för yngre skapar man bra ledare och förebilder.

Ansvarig: Malin, idrottslärare och Putte, fritidsledare

Datum när arbetet ska vara klart: Några utbildningstillfällen under året.

Idrott och hälsa - dans

Områden som berörs: Ålder och gemenskap.

Mål: Att skapa relationer mellan olika åldrar.

Åtgärd: Elever i åk 4-6 umgås under trivsamma former på stora fotbollsplanen genom att dansa runt julgranen.

Motivera åtgärd: genom att umgås via dans upplever man stor glädje och respekt inför varandra. Det kan minska konflikter och kränkningar.

Ansvarig: Malin, idrottslärare

Datum när arbetet ska vara klart: Under en dag, den 20/12-17 samt dec-18.

Trygghetsvandringar

Områden som berörs: Alla diskrimineringsgrunder.

Mål: Att identifiera osäkra och otrygga platser.

Åtgärd: Vandrar med elevrådet årskurs 1-3 och bäckaänglarna årskurs 4-6 samt bäckaänglar årskurs 7-9 både inom- och utomhus.

Förberedelser sker med hjälp av några punkter från Lbs via diskussioner i klassråden och på mentorstiden i samtliga klasser före vandringen.

Motivera åtgärd: Viktigt att eleverna får möjligheter att påverka sin psykiska och fysiska miljö genom att vandra och berätta var man känner sig otrygg någonstans.

Ansvarig: Trygghetsrådet (Janice, Per-Ove)

Datum när arbetet ska vara klart: November och mars.

Förebyggande kuratorssamtal i en av 3:orna

Mål/syfte: Bidra till att skapa trygghet och självkänsla hos eleverna.

Åtgärd: På grund av många mentorsbyten sedan skolstart har elevernas känsla av trygghet minskat. Framförallt finns en risk att eleverna får svårare att skapa en trygg relation till vuxna. Därför har alla elever i klassen erbjudits ett kuratorssamtal för att få testa hur det är. Eleverna får en chans att framföra hur de upplever skolsituationen och om det är något de skulle vilja förändra i till exempel bemötandet från personal. Efter att samtalen avslutats kommer arbetslaget att få en återkoppling med förslag på områden att jobba med. Det är även en insats som är tänkt att göra det lättare att ta steget att vända sig till sin skolkurator i framtiden.

Ansvarig: Mattias Norlander, skolkurator

Datum när arbetet ska vara klart: 2018-01-31

Hemmasittare/Elever med hög skolfrånvaro

Mål/syfte: Målet är att elever som förlorat kontakten med skolan ska komma tillbaka samt att de får undervisning under tiden.

Åtgärd: Första steget är en kartläggning för att hitta orsaker till frånvaron. Det kan till exempel bero på att eleven känner sig utsatt av andra elever eller att de ligger så långt efter kunskapsmässigt att de gett upp hoppet om att komma ikapp. Det kan även finnas en bakomliggande neuropsykiatrisk problematik.

Utifrån kartläggningen vidtas de åtgärder som är möjliga att göra i skolan. Det kan vara medlingssamtal för att lösa konflikter eller missförstånd med elever eller personal på skolan eller anpassningar i undervisningen. Den viktigaste delen i insatsen är att komma igång med undervisning i någon form under tiden. En lärare har i uppdrag att anpassa undervisning för elever som inte kommer till skolan. Det kan i första steget ske i hemmet eller på en annan plats än i skolan. Närmandet till skolan sker i en så snabb takt som är möjligt i dialog med elev och vårdnadshavare. En annan viktig del är samarbete med externa aktörer, till exempel barn och ungdomspsykiatri eller socialtjänsten.

Ansvarig: Kartläggning och planering görs gemensamt av Mattias, kurator, med ansvar för frånvaro och Angela, pedagog, med ansvar för frånvaro.

Undervisningen genomförs i första hand av pedagogen.

Datum när arbetet ska vara klart: Arbetet sker löpande vid behov.

Bäckahagens skolrestaurang

Områden som berörs: Etnicitet, ålder, religion, trygghet.

Mål: Att alla ska kunna hitta en maträtt de vill/kan äta samt känna sig trygga i matsalen.

Åtgärd: Högst två vuxna per bord för att skapa trygghet i matsalen. Köket kommer att servera minst två rätter plus ett varierat salladsbord varje dag. Ett till serveringsbord har ställts upp för att minska på köerna. Personalen slår också i gongongen när det är för höggjutt med 5 minuters tystnad för alla. Rumsavskiljare har satts upp för att minska på ljudvolymen.

Motivera åtgärd: För att öka tryggheten på skolan måste personal äta pedagogiska luncher med elever. Genom att flera maträtter serveras kan både elever och personal hitta maträtter som de kan äta.

Ansvarig: Torbjörn, kökschef

Datum när arbetet ska vara klart: Pågår under året.

Matråd

Områden som berörs: Maträtter, mat ro, trygghet, etnicitet, religion, trivsel.

Mål/syfte: Att skolans elever får möjlighet att påverka vilka rätter som kan erbjudas, hur man kan variera kosten under mellanmålet.

Åtgärd: En elev från varje årskurs kommer att delta på möten en gång per månad tillsammans med kökschef och rektor.

Ansvarig: Sabine, rektor och Torbjörn, kökschef

Datum när arbetet ska vara klart: Startar i januari 2018 och fortsätter under läsåret med möten en gång per månad.

Likabehandlingsrådet (LBR) – Bäckaänglar åk 4-9

Områden som berörs: Alla diskrimineringsgrunder

Mål: Att Bäckaänglarna är med och skapar trygghet i skolan, uppmärksamma ensamhet, utanförskap, maktlekar, mobbning, konflikter, kränkningar, trakasserier och sexuella trakasserier samt diskriminering. Alla änglar har speciella tröjor, i år svarta med guldtryck, på sig vissa dagar i veckan. I år har vi speciellt uppmärksammat #MeToo.

Åtgärd: LBR träffas två gånger i månaden och diskuterar olika frågor kring hur vi främjar och förebygger likabehandling, vi går trygghetsvandringar, delar ut diskrimineringsenkät. Vi syns, vi märks och vi gör skillnad!

Motivera åtgärd: Antalet kränkningar ökar, elever känner sig utsatta på vissa platser. Det är lättare för Bäckaänglar att fånga upp stämningar i korridorer och under rastverksamhet.

Ansvarig: Janice, likebehandlingsamordnare (årskurs 4-9) , Janice och Per-Ove (åk 7-9)

Datum när arbetet ska vara klart: Pågår två gånger per månad.

Likabehandlingsarbetet

Områden som berörs: Alla diskrimineringsgrunder

Mål/syfte: Att främja och förebygga likabehandling på skolan med hjälp av olika främjande och förebyggande insatser. Öka tryggheten, toleransen, minska på kränkningar.

Åtgärd: Följa årshjulet kring likabehandling (se bilaga!), arbeta mer med uppsökande verksamhet och skapa förebyggande insatser på individ-, grupp- och organisationsnivå.

Ansvarig: Janice Marega (kurator/likabehandlingsamordnare, lbs)

Datum när arbetet ska vara klart: pågår under läsåret.

- Trygghetsrådet (Tr) Per-Ove och Janice träffas varje vecka och förbereder likabehandlingsrådet (Lbr).
- Lbs. besöker åk 4-6 och 7-9 i augusti månad och berättar om likabehandlingsrådet och bäckaänglar. De elever som är intresserade av att bli en bäckaängel ansöker på en särskild blankett. Klasslärare/mentor samlar in ansökningarna och lämnar dem till Lbs.
- Lbr. har möten en timme två gånger i månaden.
- Lbs. skickar ut en digital trygghetsenkät till alla elever under april månad.
- Tr. och Lbr. trygghetsvandrar inom- och utomhus två gånger per år.
- Utredningsgrupp startar i januari och kommer att arbeta med utredningsärenden på alla stadier.
- Lbs bevakar olika material såsom filmer, böcker, utställningar, museum som främjar och förebygger likabehandling och förmedlar det vidare till personalen samt skickar iväg en del klasser på olika aktiviteter. Köper in material som rör värdegrundsfrågorna.
Ex: material till FN-dagen och andra tillfällen som bör uppmärksammas.
- Förereda trygghets- och vänskapsdagen tillsammans med arbetslagen den 14/2 (Alla hjärtans dag). Likabehandlingsplanen samt den förenklade

planen kommer att utgöra en stor del av dagen. Dagen varvas med allvar och roliga inslag. Ex. Hur gör vi skolan tryggare, trivsammare, tolerant? Den förenklade likabehandlingsplanen finns i powerpointform för åk F-3, 4-6 och 7-9.

- Informera elever i åk 4-8 om nätmobbning/nätkärlek.
- Göra en broschyr vad Lbr. står för!
- Till nästa års schemaläggning önskar Lbs. att mentorstiden ökas och föreslår att en "värdegrundslektion" läggs in på schemat.
- Återuppliva Husmodellen på fritidshemmen där alla diskrimineringsgrunder beaktas.
- Följa verksamhetens värdegrundsarbete genom att gå ut mycket mer i verksamheten.
- Sätta upp en brevlåda i Ljushallen där man kan lägga förslag för roliga aktiviteter, uppkomna problem, idéer som främjar likabehandling och som motverkar kränkningar och trakasserier.

Uppis (Fritidsklubben)

Områden som berörs: Ålder, etnicitet, kön, funktionsvariation, religion, sexuell läggning, trygghet.

Mål: Alla ska kunna umgås med varandra i olika aktiviteter oavsett ens kön, ursprung, ålder, funktionsvariation eller vilken sexuell läggning man har.

Åtgärd: Under trevliga former får elever möjlighet att vistas i vårt uppehållsrum vissa tider under skoldagen för att exempelvis spela bordtennis eller biljard.

Motivera åtgärd: Genom att elever får vara i Uppis har vi mer koll på dem så att de inte hamnar i olika konflikter eller kränkningar samt kan erbjuda de en rolig verksamhet under rasten.

Ansvarig: Per-Ove (Putte)

Datum när arbetet ska vara klart: Pågår under läsåret.

Trygghetsrådet

Områden som berörs: Alla diskrimineringsgrunder.

Mål: Få ett samlat grepp över det antal kränkingsrapporter som anmäls och hitta strategier hur en minskning kan ske.

Åtgärd: Att ses en gång i veckan och prata om olika händelserapporter som kommit in samt förbereda likabehandlingsrådet, dvs bäckaänglarna för årskurs 4-6 och årskurs 7-9.

Motivera åtgärd: Genom att ha kontinuerliga möten fångar man in problematik och konflikter som uppstår i skolans verksamhet.

Ansvarig: Janice tillsammans med Per-Ove

Datum när arbetet ska vara klart: Pågår under läsåret.

Expeditionen

Område som berörs: Trygghet och service.

Mål: Att det alltid ska finnas tillgänglig expeditionspersonal, för elever, vårdnadshavare och personal, från kl. 07.00-17.00 måndag till fredag.

Åtgärd: Den som beställer vikarier blir avlöst kl.07.50 av medarbetare på morgonen så vikarier får rätt introduktion samtidigt som service gentemot elever, personal samt vårdnadshavare kan pågå. Det skapar en trygghet hos alla på skolan. Om ingen finns på expeditionen, stängs den yttre dörren. På dörren finns telefonnummer till personal som man kan nå. Skolan lägger ner stor omsorg i vikarieanskaffning. Skolan använder sig, i möjligaste mån, av vikarier som känner eleverna. Det gäller framförallt vid vakanser en eller två dagar, alt. planerad kurs m.m., då arbetslagen hjälper till att ta hand om lektionerna.

Ansvarig: Administrationen

Datum när arbetet ska vara klart: Pågår under hela läsåret.

Trygghets- och vänskapsdagen 14/2-18

Områden som berörs: Likabehandling, likabehandlingsplanen

Mål/syfte: Att alla ska få ta del av likabehandlingsplanen, att alla ska känna gemenskap och trivsel för varandra.

Åtgärd: I år kommer vi att ha vår speciella dag den 14/2 på alla hjärtans dag. Personalen ska arbeta med likabehandlingsplanens delar och göra den känd för eleverna med hjälp av kap 1 i Lgr11. Dagen förbereds i arbetslagen och eleverna kommer delvis att kunna välja aktiviteter.

Ansvarig: Janice och arbetslagen.

Datum när arbetet ska vara klart: 14/2

Vett och etikett på nätet

Områden som berörs: Alla diskrimineringsgrunder.

Mål: Öka tryggheten bland elever på nätet genom att de får lära sig nätsäkerhet.

Åtgärd: Informera elever i åk 4-8 via powerpoints med diskussioner och reflektioner.

Motivera åtgärd: Genom att prata tillsammans med elever kring nätsäkerhet och utsatthet på nätet kan det minska trakasserier, sexuella trakasserier och kränkningar på nätet.

Ansvarig: Janice

Datum när arbetet ska vara klart: Ska pågå under 2018

RUTINER FÖR AKUTA SITUATIONER

All personal i skolan har ansvar att motverka kränkande behandling och trakasserier samt ha samtal med elever som bråkar, kränker, betar sig illa eller stör verksamheten på olika sätt. Policyn är att det råder nolltolerans mot kränkande behandling och trakasserier på Bäckahagens skola.

I januari kommer vår likabehandlingssamordnare starta en ny grupp för att arbeta med kränkingsärenden, utreda och dokumentera. En till kurator anställs januari 2018 som huvudsakligen kommer att arbeta med kränkingsärenden.

Skolans personal har tillgång till en krispärm som informerar om hur man agerar vid konflikter. Krispärmen uppdateras av elevhälsoteamet varje läsår.

RUTINER FÖR ATT TIDIGT UPPTÄCKA KRÄNKANDE BEHANDLING OCH TRAKASSERIER

Alla arbetslag har en återkommande punkt på dagordningen; elevvård. I största möjliga mån ska ärenden som handlar om mobbning och kränkande behandling först bearbetas och behandlas i arbetslagen enligt skolans konsekvenstrappa.

Om mobbning, kränkningar, diskriminering, sexuella trakasserier eller andra trakasserier förekommer, misstänks eller upptäcks ska detta informeras så fort som möjligt till rektor på skolan och rektor beslutar om utredning.

Rastvaktssystem finns i matsal, uppehållsrum, korridorer och ute på skolgårdarna samt våra fotbollsplaner. Med uppmärksamhet, ingripanden och markeringar från personalens sida försvåras och minskas mobbningstendenser, kränkningssärenden och trakasserier.

Våra kuratorer/likabehandlingssamordnare samtalar regelbundet med en del klasser utifrån behov om trygghet, respekt, stämningar i klassen och diverse frågor. Under samtalen berättar eleverna saker som gör att man tidigt kan upptäcka mobbning och utanförskap. Även andra frågor kan komma upp som är mer känsliga och då handhar kurator det på ett betryggande sätt.

Trygghetsrådet (Tr) är ofta ute i korridorer eller andra utrymmen och kan tidigt upptäcka kränkningar. Gruppen ses en timme per vecka och tar tag i vissa ärenden. Likabehandlingsrådet (Tr och Bäckaänglar) träffas varannan vecka i årskurs 4-6 och var tredje vecka i årskurs 7-9 i en timme och pratar om olika förebyggande åtgärder. Bl. a. om diskrimineringsgrunder, maktlekar, konflikter, utanförskap, nätkränkningar. ”Vem känner sig kränkt?”, trakasserier och sexuella trakasserier. Eleverna får möjlighet att ta upp sådant de har fångat upp och som vi behöver ta tag i. Alla Bäckaänglar har fått speciella tröjor att ha på sig vissa dagar för att göra sig synliga (måndagar och fre årskurs 7-9, onsdagar och fredagar årskurs 4 och 6).

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Om en kränkning har skett ska alla elever känna till att de kan vända sig till sin lärare eller till någon annan personal i skolan. Om kränkningarna är systematiska och mer allvarliga där man som förälder märker att skolans insatser inte räcker bör man vända sig till rektor. Om nödvändigt till Skolinspektionen.

Rutin-utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Alla vuxna i skolan har ansvar att motverka kränkande behandling och ha samtal med elever som bråkar, kränker, betar sig illa eller stör undervisningen på olika sätt.

Om någon bevittnar någon form av kränkande behandling ska personal direkt ingripa med direkta tillsägelser, annars får elever signaler att det är ett acceptabelt beteende. Personalen ska också dokumentera händelsen på en blankett från Utbildningsförvaltningen - "Kränkande behandling av elev. Anmälan, utredning, åtgärder, uppföljning". Blanketten skickas digitalt till vår nya funktionsbrevlåda som utredningsgruppen har hand om. Våra tre skolledare finns inlagda i gruppen vilket gör att rektor får del av en kränkning så fort den inkommit till funktionsbrevlådan. Utredningsgruppen består av Janice (övergripande ansvar) Moa (kurator), Özge (åk F), Issam (åk 1-3 tillsammans med Moa), Camilla och Özger (åk 4-9).

Utredningsgruppens uppgift är att ansvara för att en utredning inleds direkt eller så fort som det är möjligt.

När vi får kännedom om att någon utsätts för kränkande behandling eller mobbning stöttar vi den utsatte eleven, tar reda på vad som hänt och ser till att hen har tillgång till en trygg plats och extra uppbackning av vuxna. Därefter meddelas berörd klasslärare/mentor om vad som har hänt och vilka åtgärder som har vidtagits.

Om kränkningarna fortsätter, trots olika former av samtal, och blir mer allvarliga, ska elever, föräldrar eller personal vända sig till utredningsgruppen på skolan.

Är ärendet av akut karaktär (allvarlig fara för fortsatt vistelse i skolan) kontaktas skolledningen direkt och andra åtgärder vidtas. Föräldrar informeras och kallas eventuellt till skolan.

Rutin-utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Om en personal har brustit i sin yrkesroll och kränkt en elev är det viktigt att så snart som möjligt sätta sig med den utsatta eleven och reda ut det som har skett. Personalen skriver en händelserapport och lämnar den till närmaste chef. Skolledning samtalar först med eleven därefter med personalen. Förälder informeras. Vid behov kallas förälder till skolan. Om eleven söker upp annan personal för att berätta att en diskriminering eller kränkning skett samtalar man för att höra vad som skett. Eleven kan också skriva ner på en lapp vad som har hänt. Informerar skolledaren som i sin tur samtalar med personalen. Eventuellt har kurator samtal med eleven och personalen. Ärendet följs upp efter någon vecka och allt dokumenteras, anmäls till huvudman både del A och del B.

SAMTALSGÅNG VID MOBBNING/KRÄNKNINGSELLER DISKRIMINERINGSÄRENDE

1. Samtala med den som är utsatt för att reda på vad som har hänt. Utgå från blanketten "kränkande behandling" så att allt kommer med. Är man två som samtalar kan den ena personen dokumentera direkt i mallen.
2. Samtala med den som utsätter. Dokumentera och utgå från mallen.
3. Samtala tillsammans om det är möjligt!
4. Ge tips och råd på hur kränkningen inte ska fortsättas och sätt in åtgärder.
5. Informera mentor och annan personal (om de inte redan känner till händelsen) och vårdnadshavaren. Be också vårdnadshavaren prata hemma med barnet.
6. Följ upp ärendet antingen samma vecka eller efter ca 1 ½ vecka i samtal med båda parter. Hur har det gått?
7. Om kränkningarna fortsätter och kränkningen är allvarlig görs en polisanmälan av rektorn och ev. kan det bli någon form av avstängning i samtycke med vårdnadshavaren.
8. När allt är utrett och kränkningen upphört är det viktigt med återkoppling till mentor, vårdnadshavare m.fl.

RUTINER FÖR UPPFÖLJNING

Del B tas om hand av den personal som berörs av ärendet. Exempelvis om en kränkning sker i årskurs F-3 ska några i personalen som sitter med i utredningsgruppen utreda, dvs samtala, komma på bra åtgärder, dokumentera samt följa upp ärendet. Återkoppling sker till mentor/klasslärare som informerar vårdnadshavaren.

RUTINER FÖR DOKUMENTATION

Blanketter för dokumentation av kränkande behandling finns digitalt i skolans "skolkataloger" under katalogen "S" och "EHT". Behöver man en "lathund" för att veta vad och hur man ska göra finns den också där.

All personal fyller i A-delen om man sett en kränkning ske eller om eleven/föräldrar hör av sig till personalen.

1. Fylls i digitalt på blanketten "kränkande behandling, del A. Glöm inte att "Spara som"! Informera vårdnadshavaren och om du inte själv är mentor/klasslärare måste även den informeras om kränkningen.
2. Skicka A-delen till utredningsgruppens funktionsbrevlåda. Moa diarieför ärendet och anmäler till huvudmannen, återkopplar till anmälaren samt ser till att ärendet utreds (del B).
3. Del B ansvarar den personal som är knuten till det stadie som eleven går på, dvs utredningsgruppen. Personalen ska utreda och samtala med berörda elever, informera mentor/klasslärare (som informerar vårdnadshavare), dokumentera och följa upp ärendet.

4. Del B skickas till Moa när allt är utrett och uppföljt! Om kränkningar har anmälts att det sker ”upprepade tillfällen” måste del A och del B skickas till huvudmannen vilket Moa gör.
5. Moa slutför allt i Diabas och lämnar ärendet till Farshid som arkiverar ärendet.

HANDLINGSPLAN MOT TRAKASSERIER OCH SEXUELLA TRAKASSERIER

Vår handlingsplan har skapats tillsammans med likabehandlingsrådet (bäckaänglar) och delar från diskrimineringsombudsmannens stödlista.

Vad är sexuella trakasserier?

Sexuella trakasserier är när någon gör eller säger något som har med sex att göra och som är kränkande för dig. Det är bara du själv som kan avgöra om det är trakasserier eller inte

Här är några exempel:

- Någon ger dig obehagliga blickar, visslingar eller kommentarer som handlar om sex.
- Någon sprider rykten om dig som handlar om sex eller din kropp.
- Någon tar på dig på ett sätt som du tycker är obehagligt.
- Någon kallar dig för något som anspelar på sex, och som är kränkande för dig.
- Någon skickar oönskade meddelanden, bilder eller filmer som anspelar på sex till dig via till exempel sociala medier, mejl, chatt eller sms.
- Någon ger dig oönskade sexuella förslag, när ni träffas, via sociala medier eller på annat sätt.

Åtgärdsordning om någon blir trakasserad

Om skolan får kännedom om att trakasserier eller sexuella trakasserier har ägt rum i samband med skolans verksamhet ska vi utreda vad som har hänt. Om någon har blivit utsatt för trakasserier måste skolan sätta in lämpliga åtgärder som bidrar till att trakasserier upphör.

ANMÄLA TILL REKTOR OCH HUVUDMAN

Skolans skyldighet om anmälningsplikt regleras i skollagen. Det innebär att all personal som får kännedom om att en elev har upplevt eller upplever sig utsatt för trakasserier i samband med skolans verksamhet är skyldiga att informera rektor.

Denna ska i sin tur informera huvudmannen. All personal fyller i del A och skickar till utredningsgruppens funktionsbrevlåda!

1. Undersök och red ut vad som har hänt

Skyldigheten att utreda uppgifter om trakasserier uppstår så snart någon personal får kunskap om att en elev har upplevt eller upplever sig utsatt. Det krävs alltså inga bevis för att något har hänt. Syftet med utredningen är att få tillräckligt med information och kunskap om händelsen, så att ansvarig för verksamheten kan bedöma vilka åtgärder som måste genomföras för att trakasserier ska upphöra. Utredningsgruppen fyller i del B! Se bilaga!

Att utreda innebär:

- Fråga alla inblandade vad det är som har hänt, det vill säga både den som upplever sig trakasserad och den som kan ha utfört trakasserier. Fråga om det har hänt förut.
- Fråga andra elever, personal och ev. vårdnadshavare.
- Ta hjälp av särskild kompetens, såsom skolkurator, likabehandlingssamordnare, skolpsykolog som kan göra observationer.
- Undersök sociala medier och andra fysiska arenor där eleverna kan ha verkat.

2. Åtgärda och sätt stopp för trakasserier

Syftet med de åtgärder som genomförs på såväl kort som lång sikt är

- att trakasserier ska upphöra. Vilka åtgärder skolan genomför i ett
- specifikt fall beror på vad utredningen i just det fallet visar. Använd del 2 och 3 i del B! Se bilaga!

Exempel på åtgärder:

- Återkommande samtal med elever och vårdnadshavare.
- Ha ökad uppsikt på platser och vid tidpunkter som har visat sig riskfyllda.
- Kuratorsstöd för den utsatte som får möjlighet att bearbeta. Den som kränker andra elever behöver också samtalsstöd med kurator för att få bukt med sitt beteende och ev. behöver en resursperson sättas in ett tag.
- Om det handlar om sexuella trakasserier/sexuella övergrepp kontaktas skolsköterskan för vidare kontakt med sjukvården för provtagning m.m.
- Ev. behöver skolpsykologen göra en utredning och bedömning.
- Handlingsplan för den som utsätter.
- Samarbeta med Ungdomsmottagningen.
- Främja och förebygga på olika sätt i klassrummen som förhindrar kränkningar.
- Genomföra disciplinära åtgärder, t.ex. avstängning, inom ramen för vad skollagen anger, ev. göra en polisanmälan.

3. Följa upp skolans åtgärder

För att försäkra sig om att trakasserierna inte upprepas måste skolan följa upp och utvärdera åtgärderna. Om åtgärderna inte varit tillräckliga måste skolan överväga vilka ytterligare åtgärder som kan sättas in för att få stopp på trakasserierna.

Fortsätt dokumentera i del B, del 4! Se bilaga!

Antal elever på skolan: 790 Antal modersmål: 37 Antal personal: 140

BILAGA

Konsekvenstrappan

Blankett kränkande behandling del A och del B

Lathund för blanketterna om kränkande behandling